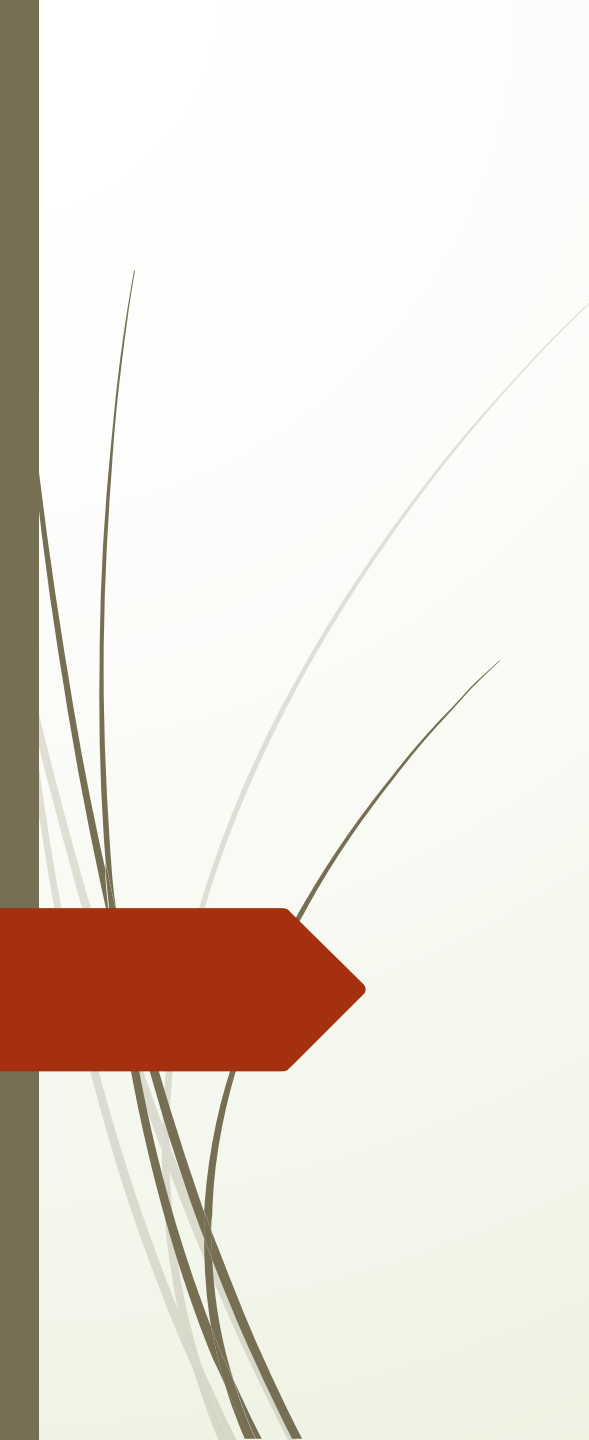

Beverīnas novada Kauguru pagasta bibliotēkas

Gundega Lapiņa – Mūrmuižas informācijas centra vadītāja

Daiga Miglava – Kauguru pagasta bibliotēkas vadītāja

2020. gada 10. septembris

Kauguru pagasta bibliotēka

Mūrmuižas bibliotēka-informācijas centrs

No Kauguru bezmaksas bibliotēkas biedrības vēstures. Kauguru un Mūrmuižas bibliotēku kopīgais ceļa sākums

- 1896. gada 3. oktobrī pagasta valde rīko pagasta nama zālē "viesīgu vakaru ar dancošanu". Domājams, ka minētais pasākums saīkots līdzekļu vākšanai jaundibināmās Bezmaksas bibliotēkas biedrības izdevumu vajadzībām. Bibliotēkas biedrības dibināšanas iniciators ir bijis Hermanis Endzeliņš.

- 29. janvārī 1897. gadā tika sasaukta "I gadskārtējā, vispārīgā" Bezmaksas bibliotēkas biedru sapulce, kura uzskatāma arī par dibinātāju sapulci.

- Bibliotēkas biedrības pirmā gada pārskatā teikts, ka uz 1897. gada 31. decembri tās krājumā ir 528 grāmatas 276 sējumos ar kopējo vērtību 253 rubļiem 13 kapeikām, tai skaitā dāvinātas grāmatas par 33 rubļiem 20 kapeikām. Diemžēl šīs grāmatas neviens nebija lasījis, jo publiskai lasīšanai varēja izsniegt tikai tos izdevumus, kurus kā "deīgus" bija apstiprinājusi cenzūra. Iegādātās grāmatas kontrolēja no Rīgas mācītāja apgabala kuratora iecelta komisija, kura Kauguru bibliotēkas grāmatas vēl gada laikā nebija caurskatījuši. Bez šādas atzīmes grāmatas nedrīkstēja lasīšanai izdot. Kā redzams, lielus sarežģījumus radīja „deīgu un nedeīgu” grāmatu kontrole.

- Noslēdzot 1897. gadu biedrībā biedri 58 vīrieši un 1 sieviete.

- 1898. gada 26. februārī bibliotēkas pārzinis H. Endzeliņš sasauca pilnu biedru sapulci apspriest par bibliotēkas biedrības tālāku darbību. Protokolēts sekojoši: "H. Endzeliņš lika sapulcējušamies biedriem priekšā, vai viņi neatrastu par vajadzību ierīkot Kauguru pagastā zemkopības biedrību, un šo biedrību savienot ar tagadējo bibliotēku, atdodot visas bibliotēkas grāmatas un inventāru zemkopības biedrībai."

- 19. novembrī 1898. gadā bezmaksas bibliotēkas biedrības pilnsapulce iznes šādu lēmumu: „Slēgt Kauguru pagasta bezmaksas bibliotēku, par ko paziņot Viņa Ekselencei Vidzemes gubernatora kungam. Visu Kauguru pagasta bezmaksas bibliotēkas biedrības mantību bez kāda izņēmuma atdāvināt apstiprinātai Kauguru pagasta Zemkopības biedrībai”.

- Zemkopības biedrībai pārejot uz Valmieru, pagasts paliek bez kādas organizācijas, līdz tiek nodibināta izglītības biedrība „Darbs”, bet arī tā aiziet uz pilsētu.

- 1913. gadā rodas doma dibināt Kauguru – Mūrmuižas bibliotēkas biedrību.**

- 1918. gadā par Kauguru – Mūrmuižas bibliotēku biedrības valdes priekšnieku ievēl H. Markovu, par viņa vietnieku un bibliotekāru – E. Damrozi

Hermanis Endzeliņš

Mūrmuižas bibliotēkas vēsture pēc atdalīšanās no Kauguru bibliotēkas biedrības

Pirmais no kreisās puses Pauls Pētersons, trešā – Zenta Mauriņa pie Pagastmājas bijušās Mūrmuižas muižas ēkas – Mūrmuižas Tautas universitātes un tolaik arī bibliotēkas mājvietas. Foto 20. gs. 30. gadi.

- ❑ 1921. gadā no biedrības izstājas Mūrmuižas pagasta darbinieki un dibina Latvijas Nacionālās Jaunatnes savienības Mūrmuižas nodaļu.
- ❑ 1923. gada novembrī sasauc biedru ārkārtas sapulci un no Kauguru – Mūrmuižas bibliotēkas biedrības nosaukuma tiek svītrots Mūrmuižas vārds.
- ❑ Šajā laikā Pauls Pētersons jau ir izveidojis Nacionālās jaunatnes savienības Mūrmuižas nodaļu. Sākas grāmatu krāšana un bibliotēkas veidošana. Ar to nodarbojas pats P. Pētersons.
- ❑ 1930. gadā nodibinoties Mūrmuižas Tautas Universitātei, bibliotēkā jau ir apmēram 1000 grāmatu.
- ❑ Kā stāsta MTU dalībnieks Pauls Antēns, kurš darbojies MTU valdē, viņa "postenis" bija – bibliotekārs. Viņš grāmatas izsniedzis galvenokārt TU nodarbību laikā. Pārējā laikā grāmatas izsniedzis P. Pētersons un valdes locekle Alma Plētiņa, kura šajā ēkā arī dzīvojusi (MTU un bibliotēka atradās patreizējā "Pagastmājā", Mūrmuižas muižas kungu mājā, ko Jaunatnes savienības vajadzībām par ziedojumiem izpirka vietējā sabiedrība).
- ❑ Cik grāmatu bija bibliotēkā, P. Antēns neatceras, bet bijušas vērtīgas grāmatas – K. Skalbes, J. Janševska, J. Poruka, Fr. Bārdas darbi. Ļoti iecienīti bijuši ziemeļnieku – zviedru, norvēģu, somu rakstnieku darbi. Kā stāstījusi TU klausītāja Zenta Bormane, viņai patikušas S. Unsetes un S. Lāgerlēvas grāmatas.
- ❑ Grāmatas glabājušās palielā skapī TU klausītavā. Zenta Mauriņa vasarās, dzīvojot Mūrmuižā, sakārtojusi grāmatskapi un izveidojusi katalogu.
- ❑ 1940. gadā, pēc MTU likvidēšanas, visi dokumenti un grāmatas bija jānodod un tās aizvestas uz Valmieru.
- ❑ Daži pagasta iedzīvotāji atceras, ka pēc kara no Valmieras atvestas grāmatas un daļa no tām sadedzinātas.

- Pirmais ieraksts Mūru ciema bibliotēkas inventāra grāmatā sākts 1948. gada 6. decembrī.
- Uz 1949. gadu tas noslēdzas ar 350. ierakstu. Pēc inventāra grāmatas redzams, ka vecākās grāmatas izdotas 1883. gadā (Jesters – Botānika), 1898. gadā (Vizulis – Sokrats, Volše – Pasaules radīšanas diena). Varētu domāt, ka šīs grāmatas varētu būt saglabājušās vēl no pirmskara krājuma. 1950. gadā jau šīs grāmatas sāktas norakstīt.
- Sākot ar 1949. gadu inventāra grāmatā ierakstītas tikai grāmatas, kas izdotas sākot ar 1945. gadu.
- Arī šajā laikā bibliotēka atradusies turpat, kur sākotnēji - "Pagastmājā". Kas šajā laikā veicis bibliotekāra pienākumu, neviens no aptaujātiem iedzīvotājiem neatceras.
- No 1950. - 1962. gadam bibliotēku vadījusi Ruta Stīna
- No 1962. - 1977. gadam viena otru nomainījušas Māra Bormane, Alma Dundure, Lauma Dundure, Astra Riekstiņa, Ināra Vīksna, Aina Saleniece, Ruta Priede, Maija Zūpe, Millija Brence
- 1977. - 2002. gadam bibliotēku vadīja Marita Bondarenko
- No 2002. gada bibliotēku vada Gundega Lapiņa
- Mainoties administratīvajām teritorijām, Mūru ciemam apvienojoties ar Kaugurciemu 50. gados, bibliotēkas nosaukums līdz 1968. gadam bija Kauguru ciema Mūru bibliotēka. No 1968. gada oktobra – Kauguru ciema 2. bibliotēka.
- 1967. gadā grāmatu fonds bija 2900 (šīs ziņas ņemtas no: LPSR Mazā enciklopēdija 2. sēj. – izdevniecība Zinātne -1968. Šķirklis Mūrmuiža. 599.lpp.)
- 1970. gadu sākumā bibliotēkas telpas pārvieto uz jaunuzcelto ēku "Smilgas". 1976. gadā bibliotēku atkal pārvieto atpakaļ uz "Pagastmāju".
- 1977. gada 1. jūlijā, kad bibliotēkā darbu uzsāk Marita Bondarenko kā Kauguru ciema 2. bibliotēkas vadītāja, bibliotēkas grāmatas bija ievietotas vienā telpā, kuras tehniskais stāvoklis bija ļoti slikts. Fondā apmēram 7000 grāmatu.
- 1978. gada rudenī bibliotēku pārvietoja uz ēku "Mūri". Grāmatas izvietotas trijās nelielās telpās. Viena no tām – maza lasītava.
- No 1991. gada bibliotēkas nosaukums bija Kauguru pagasta 2. bibliotēka. Grāmatu fonds 1999. gada 1. janvārī bija 7752 vienības.
- "Mūru" ēkā bibliotēka atradās līdz pat 2002. gadam, kad to pārcēla uz bērnudārza "Pasaciņa" telpām un darbu par bibliotēkas vadītāju sāka Gundega Lapiņa.
- No 2007. gada bibliotēkas nosaukums mainīts uz "Mūrmuižas bibliotēka-informācijas centrs"
- 2012. gada februārī bibliotēka iegūst jaunas telpas – Mūrmuižas muižas senajā stallā ēkā, kur iepriekš saimniekojusi patērētāju biedrība, bijis veikals, ēdnīca un kafējnīca. Bibliotēka šajā ēkā atrodas arī tagad – 2020. gadā.

Kauguru bibliotēkas attīstība periodā pēc Mūrmuižas atdalīšanās

- ❑ Uz **1922. gada 1. janvāri Kauguru bibliotēkas biedrībā ir 78 biedri** (50 biedri, 28 biedrenes), par priekšnieku ievēl Dāvi Zaķi.
- ❑ 1922. gada 7. maijā nolemj griezties pie Kultūras fonda ar lūgumu pabalstīt grāmatu iegādi.
- ❑ 1923. gada 25. martā par biedrības priekšnieku atkārtoti ievēl Dāvi Zaķi, biedrs E. Damroze. Biedrība iestājas Centrālajā izglītības savienībā kā biedre – dibinātāja. Parakstīt statūtu projektu pilnvaro Dāvi Zaķi. Nolemj dibināt dārzkopības sekciju.
- ❑ 1923. gada 6. septembrī skolas padome nolemj griezties pie Kultūras Fonda ar lūgumu piešķirt Kauguru pagasta pamatskolai skolas bibliotēkas grāmatas.
- ❑ Bibliotēkai abonē: Jaunības tekas, Mazās jaunības tekas, Rītums, Domas, Latvju grāmata, Ilustrēts žurnāls Svāri, Kopdarbība. 1925. gada jūnijā saņem no Kultūras fonda 547 grāmatu sējumus. 9. jūnija ieraksts pauž, ka "Kultūras Fonds piešķir bibliotēku". Kas ar to domāts, nav atšifrēts. Bez tam Kultūras Fonds 1925. gadā piesūta arī žurnālus. (No Sabiedriski – kulturālās dzīves Kauguru pagastā 1896. – 1938. gadu darbības pārskata. Atrodas Kauguru skolā, Mūrmuižas BIC, Kauguru pagasta bibliotēkā.)
- ❑ Biedrībā līdz 1930. gadam iegādātas vairāk nekā 1600 grāmatas.

Dāvis Zaķis, Daila Zaķe, E. Damroze, P. Jerkina, P. Grāpis
1929. gadā

Kauguru bibliotēkas biedrības būves gaita 1932.gadā

Pamatakmens ielikšana

- ❑ 1930. gadā Bibliotēkas biedrība noslēdza līgumu ar Kauguru pagasta valdi par bijušās muižas magazīnas ēkas nodošanu biedrības rīcībā ar izbūves tiesībām uz 25 gadiem. Jaunā biedrības nama būvei tomēr līdzekļu pašiem nepietika, un tika lūgta palīdzība Kultūras fondam.
- ❑ 1932. gadā Kauguru bibliotēku biedrība pabeidz «Magazīnas» pārbūvi biedrības vajadzībām, kas šobrīd ir Kauguru kultūras nama telpas. Visticamāk arī bibliotēka tajā periodā bija šajā ēkā. Lai arī biedrības nams bija uzbūvēts, tomēr iekštelpu izbūve un apdare nebija pabeigta vēl 1937. gadā.
- ❑ Palikuši vēl nesamaksāti rēķini par Ls 1769.69. Savukārt atlikušie darbi — āra sienu apmešana, dzīvokļa izbūve jumta stāvā, kā arī logu un durvju krāsošana izmaksās vēl Ls 3000. Nepieciešamos līdzekļus valde cer iegūt, lūdzot no Latvijas Zemnieku Kredītbankas aizdevumu Ls 1500, bet no Kultūras fonda pabalstu Ls 1000.
- ❑ Biedrība, kas nespēja samaksāt rēķinus, 1939. gadā tika likvidēta, bet tās inventāru atkal pārņēma Kauguru lauksaimnieku biedrība.
- ❑ Padomju laikā bibliotēka atradās kolhoza "Kaugurieši" kantora ēkā /tagad privāta māja/.
- ❑ Kauguru kultūras nams – bibliotēka atgriezies savā sākotnējā mājvietā. 2008. gadā bibliotēkas telpas tika paplašinātas izmantojot blakus esošās dzīvojamās telpas.
- ❑ Pēc 2. pasaules kara pirmais ieraksts inventāra grāmatā ir 1949. gada martā. Grāmata: Emīls Zolā. Abata Murē noziegums. Grāmata izdota 1928. gadā. Gada beigās izdarīts 1750. ieraksts. Pēc 20 gadiem 1969. gada decembrī izdarīts 11734. ieraksts. 2009. gada beigās Kauguru pagasta bibliotēkas fondā bija 6741 grāmatas, 2019. gadā 3869 grāmatas, 23 audiovizuālie un elektroniskie dokumenti, 564 seriālizdevumi.

Bibliotēkas nosaukuma maiņas

- ❑ Kauguru ciema bibliotēka
- ❑ Kauguru ciema 1. bibliotēka
- ❑ Kauguru pagasta 1. bibliotēka
- ❑ Beverīnas novada Kauguru pagasta bibliotēka

Pa kreisi Kauguru pagastmāja ap 1910. gadu. Pa labi tā pati ēka - kolhoza «Kaugurieši» kantora ēka, kurā ilgus gadus padomju laikā atradās bibliotēka

Kauguru pagasta bibliotēkas vadītāji periodā pēc 2. Pasaules kara

- ❑ 1946. – 1949. Ausma Birgere Iesmiņa
- ❑ 1949. – 1953. Ausma Balodīte
- ❑ 1953. – 1960. V. Pindzule Vītola
- ❑ 1953. - 1960. A. Stendere Līce
- ❑ 1960. - 1965. R. Rudzīte
- ❑ 1965 - 1969. D. Vihmane Stepanova
- ❑ 1969. - 1972. Dz. Gacka Dzeniša
- ❑ 1972. - 2008. Dace Vanaga Pēkšēna
- ❑ 2008. - Daiga Miglava

1972. - 2008. Kauguru pagasta bibliotēku vadīja Dace Vanaga Pēkšēna

- ❑ Dace Pēkšēna /Vanaga/ Kauguru bibliotēkā sāka strādāt 1972. gada augustā, aizvietojoot bibliotēkas vadītāju, kura devās dekrēta atvaļinājumā. Vēlāk ciema izpilddomniejas vadītāja Erika Klapere piedāvāja patstāvīgu darbu, kurā nostrādāti 36 gadi. Bibliotekāres darbu Dace apguvaursos Rīgā un Valmierā. Kursi bijuši katru mēnesi. Jaunās grāmatas nāca no Rīgas kolektora, tās apstrādāja bibliotēkā. Kad Dace sāka strādāt 1972. gadā bibliotēkas telpas atradās kolhoza "Kaugurieši" kantora ēkā, blakus pašreizējai bibliotēkas atrašanās vietai Kauguru kultūras namam. No 1999. gada bibliotēka atrodas Kauguru kultūras nama telpās.
- ❑ 2003. gadā atzinības vārdus akcijā Labā zvaigzne saņēma Kauguru pagasta 1. bibliotēkas vadītāja Dace Pēkšēna. Daci atzinībai pieteica bibliotēkas ilggadēja lasītāja Aina Veinberga. Ainas kundzei grūtības pārvietoties, Dace nesa grāmatas, preses izdevumus, palīdzēja ienest malku, ūdeni.
- ❑ Darba gados Dace iesaistījās arī kultūras darbā. Viņas talants bija telpu noformēšana svētkiem, kompozīciju veidošanā, floristikā. Piedalījās ciema izpilddomniejas rīkotajās talkās – Pekas pilskalna sakopšanā, Endzeliņu dzimtas māju "Mičkēni" sakopšanā, Kauguru ciema teritorijas sakopšanā.
- ❑ Kad likvidējās sanatorija «Līči», kur arī iepriekš bija pastāvējusi bibliotēka, Dace apkalpoja arī šo ciematu, vedot uz turieni grāmatas no Kauguru pagasta bibliotēkas.
- ❑ Daces atmiņās iespiedies lasītājs, kurš uz bibliotēku nācis ar čemodānu, piekrāmējis pilnu ap 30 grāmatām, lasījis gan pasakas, gan leņina kopotos rakstus.
- ❑ 2006.gadā Latvijas bibliotēkās sākas jauna ēra - ienāk internets. Dace nenobīstas no jaunā, bet kursus Valmierā apgūst pamatzinības.
- ❑ Kauguru pagasta 1. bibliotēkā ir divi datori ar interneta pieslēgumu.

Kauguru pagasta un Mūrmuižas bibliotēkas bija to 12 bibliotēku skaitā, kas tika iekļautas projektā ar LV 100 zīmi - ceļojošā izstāde "Bibliotēkas, kas palīdzēja izaugt Latvijai".

36

Kauguru un Mūrmuižas

SĀKUMS

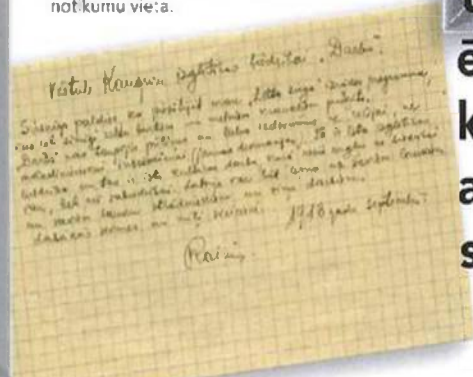
1896. gada 3. oktobrī Kauguru pagasta valde rīkojusi savienīgu vakaru ar dančošanu, lai vāktu līdzekļus jaundibināmās bibliotēkas vajadzībām. Kauguru bezmaksas bibliotēkas atklāšanas svētki notika 1897. gada 23. februārī.

Hermanis Enzeliņš
(1867–1953)

Bibliotēkas veidošanas iniciators, lauksaimnieks un vēstures pētnieks, 2. Saimes deputāts, apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni un Atzinības krustu, Tēvzemes balvas laureāts, valodnieka Jāņa Enzeliņa vecākais brālis.

Kauguru un Mūrmuiža, ko kādreiz sauca par Kaugurlešiem, ir vēsturiski cieši saistītas apdzīvotās vietas, kuras šķir tikai dažī kilometri. Tagad Kauguru pagasta centrs atrodas Mūrmuižā, Beverīnas novadā. «Livonijas Indriķa hronikā» Beverīna un tās Senlatvijas pils pieminēta vairāk nekā desmit reizi. Pleskavas karaspēks 13. gadsimta sākumā šo letgaju vecākā Tālvaiža nocietināto pili nodedzināja, un kopš tā laika pils ir zudusi. Tā ir visilgāk rakstos, grāmatās un zinātniskajos disputos apspriestā, meklētā un neatrastā vēsturisko notikumu vieta.

Administratīvajiem spaidiem pret bezmaksas bibliotēkām pakļelinoties, bibliotēka savu darbību 1898. gadā beidza, atdodot savus 350 sējumus un visu citu mantu taiš pašā gadā nodibinātai Kauguru (vēlāk - Balstijas) lauksaimniecības biedrībai.

Rāis portrets
Rāis zīmē biedrības «Darbs» laikā, kad Kauguru-Mūrmuižas bibliotēkas biedrība bija tapšanas stadijā.

Kauguru lauksaimniecības biedrībai parceloties uz netālo Valmieru, pagasts palika bez savas organizācijas. Saskaņā ar izglītības biedrības «Darbs», taču arī tā vēlāk par savu mājvietu izvēlējās Valmieru.

Vecā labības magazīna ēka, kurā vēl tagad atrodas Kauguru pagasta bibliotēka un Kauguru kultūras nams.

Mūrmuižas pagastmāja ap 1927. gadu. Šajā ēkā bibliotēka darbojās kopš 1921. gada. Vēlāk ēku par ziedojumu naudu atpīrka Latviešu nacionālās jaunatnes savienības Mūrmuižas nodaļas vajadzībām.

Kopš 1904. gada Vidzemē pirmās lauksaimniecības biedrības darbā piedalījās nākamais Latvijas Valsts prezidents Kārlis Ulmanis. Biedrība bija šūpulis Kārļa Ulmaņa vēlāk īstotajām ekonomiskajām un saimnieciskajām idejām. Kauguru periodā viņš tās izstrādāja roku rokā ar draugu un demubiedru Hermani Enzeliņu, kurš bija uzņēmies Kauguru lauksaimniecības biedrības vadību.

Radās nodoms dibināt kopīgu Kauguru-Mūrmuižas bibliotēkas biedrību. Kamēr nebija apstiprināti statūti, biedrība darbojās kā Kauguru dziedātāju koris.

37

Kauguru bibliotēka 19.-20. gadsimta mijā.

1897

1898

1910

1913

Paulis Pētersons
(1895-1975)

Mūrmuižas Tautas universitātes dibinātājs bija Briču māju saimnieka dēls. Viņš guva iedvesmu no Rabindranāta Tagores un Nikolaja Frederika Severina Grundtviga. Tagore bija atvēris tautas universitātes Indijā, Grundtvigs – Dānijā. Pētersons bijis arī komponista Emila Dārzņa audzēklis. Poražēli lauksaimniecības studijām Rīgā un Maskavā viņš bija apguvis klavierspēli un mūzikas teoriju. Viņš bija talantīgs pianists, kurš savu sākotnējo mūzikas pasauli nekad nepažaudzāja.

IZAUGSME – TAUTAS UNIVERSITĀTE

Rakstniece Zenta Mauriņa uz Mūrmuižas Tautas universitāti brauca desmit gadus un kopumā te nolasīja 130 lekcijas. Viņa kļuva par Paula Pētersona mūža mīlestību. Rakstniece savos darbos viņu dēvēja par Zilizaru Briedi. «Zināju, ka Zilizāns Briedis savu loloto sapni – Tautas universitāti pēc darbu parauga – bez manis īstenot nevar... Viņš aicināja, lūgtin lūdza, lai palieku pie viņa, lai nonāku tikai kā Rīgas viesiņa, bet lai dzīvoju viņa lauku mājās. Vienmēr, Lauku mājās un es? Arklam piejūgts kaķēns.»

Vēstulēs uz Mūrmuižas pusī Mauriņa ikvienu lūdza apliecināt šo cilvēku, kurš «ezera daļumu sevi nes».

- 1914. gadā tika reģistrēti un biedrība izveidota. Taču bija sācies Pirmais pasaules karš, un sabiedriskā dzīve apstāvēja.
- 1918. gadā Kultūras dzīve atjaunojās. Pagasta padome bicorības parzīnā nodeva bijušo laotības magazīnes ēku, lauksaimniecības biedrība atdeva skapi ar grāmatām.
- 1921. gadā Mūrmuižnieki izstājās no biedrības, nodibinot Latviešu nacionālās jaunatnes savienības Mūrmuižas nodaļu. Turpmāk darbojās divas bibliotēkas – Kauguru Bibliotēkas biedrība un Mūrmuižas bibliotēka.

1930. gadā Latviešu nacionālās jaunatnes savienības Mūrmuižas nodaļa pēc Paula Pētersona ierosmes atsāka grāmatu krāšanu. Nodibinoties Mūrmuižas Tautas universitātei (1930), no jaunatnes savienības pārņemtā bibliotēka bija apmēram 1000 grāmatu.

1914

1918

1921

Zentas Mauriņas aicinātā, Mūrmuižā viesojās viņai tuvie Anna Brigādere, Kārlis Skalbe, Jānis Jaunsudrabiņš, Jēkabs Janšovskis, Lūcija Garūta, Marija Vētra un daudzi citi kultūras darbinieki.

**ŠEIT MŪRMUIŽAS
TAUTAS UNIVERSITĀTĒ
NO 1930-1940
GADAM LASĪJA
LEKCĪJAS RAKSTNIECE
ZENTA MAURĪNA**

**ŠEIT 1930. GADĀ
MŪRMUIŽAS TAUTAS
UNIVERSITĀTĒ DIBINĀJA
UN LIDZ 1940. GADAM
VADĪJA AGRONOMS
PAULIS
PĒTERSONS
1895.14.VI-1975.27.I**

Mūrmuižas Tautas universitāte tika atjaunota pēc literatūrzinātnieces Ingridas Sokolovas ierosmes 1988. gadā. Viņa vadīja tās darbību līdz pati savai aizīšanās mūžībā 2012. gadā. Mūsdienās lekcijas organizē Mūrmuižas bibliotēkas-informācijas centra vadītāja Gundega Lapina. Noderības apmeklētājiem ir neliels intereseņu puicēns. Tradīcija uzturēt vietējos cilvēkus gara gaismu joprojām tiek kopta.

PĒCTECĪBA / TURPINĀJUMS

Uz 1897. gada dibinātās bezmaksas bibliotēkas pamata tagad darbu turpina Beverīnas novada Kauguru pagasta bibliotēka un Beverīnas novada Mūrmuižas bibliotēka-informācijas centrs.

PAGRIMUMS

1940. gadā padomju vara Mūrmuižas Tautas universitāti slēdza. 1949. gada 25. martā Paulis Pētersonu kopā ar 80 gadus veco tēvu izsūtīja nometinājumā uz Sibīriju. «Dievs grib Cīņu, Uzvaru un nevis glēvulīgu padošanos tam, ko sev par upuri raudzījusi ārdēša un naidīgā vara,» Paulis Pētersons rakstīja vēstulē no Sibīrijas Karlīnei ūderei 1951. gada 20. martā.

Mūrmuižas
bibliotēka-informācijas
centrs

Kauguru
pagasta bibliotēka

Lietotāju skaits: 254 200
Krājuma kopskaits: 6212 4685

2018

Avotu un literatūras saraksts

- ☐ Sabiedriski – kulturālās dzīves Kauguru pagastā darbības 1896. – 1938. gadu pārskats. Atrodas
- ☐ Kauguru skolā, Mūrmuižas BIC, Kauguru pagasta bibliotēkā.

- ☐ Fotografijas no Mūrmuižas bibliotēkas-informācijas centra un Kauguru pagasta bibliotēkas arhīva
- ☐ materiāliem.

- ☐ Kauguru pagasta valdes sēžu protokoli 1867.g. – 1913. g. Atrodas Valmieras muzeja fondā Nr.
- ☐ 32525, kopijas Kauguru skolā.

- ☐ Valters Grīviņš. Kauguru bibliotēkas biedrībai – 115. Beverīnas ziņotājs. 2012.g., Nr.1. 17.lpp. vai
- ☐ internetā <http://news.lv/Liesma/2012/03/21/kauguru-bibliotekas-biedribai-115-gadu> (skatīts
- ☐ 2020.gada 23.jūlijā).

- ☐ Andris Briedis. Pasts no bibliotēkas. Liesma, 18.03.2006., Nr. 44. 1.lpp.

- ☐ Bibliotēkas, kas palīdzēja izaugt Latvijai / kataloga teksts, izstādes kurators Edžus Vējiņš ; literārā
- ☐ redakcija: Oskars Lapsiņš ; māksliniece Līga Delvere. - Rīga : Latvijas Nacionālās bibliotēkas
- ☐ Atbalsta biedrība, [2018]. - [Jelgava] : Jelgavas tipogrāfija. , ©2018. - 59 lpp. : faksimili,
- ☐ ilustrācijas, portreti ; 21 cm., 36. – 39. lpp.